

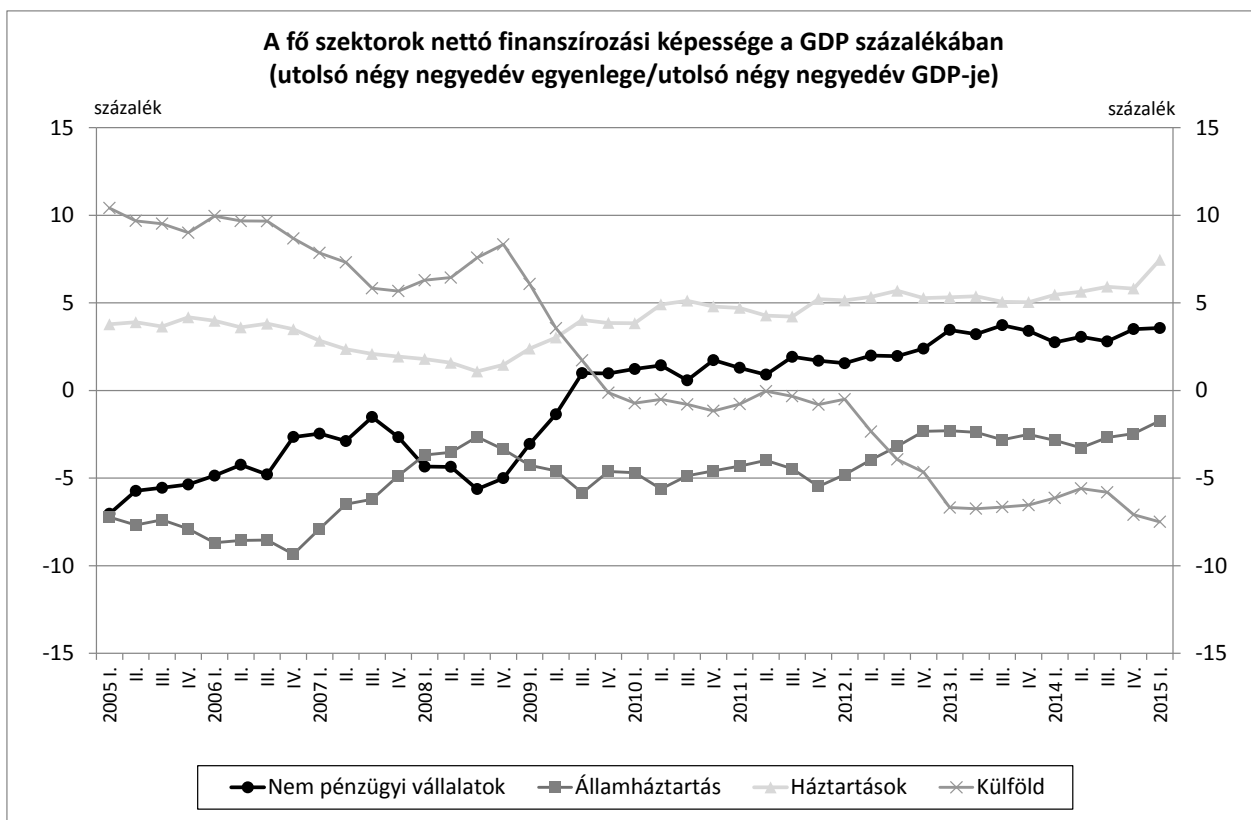

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól

2015. I. negyedév

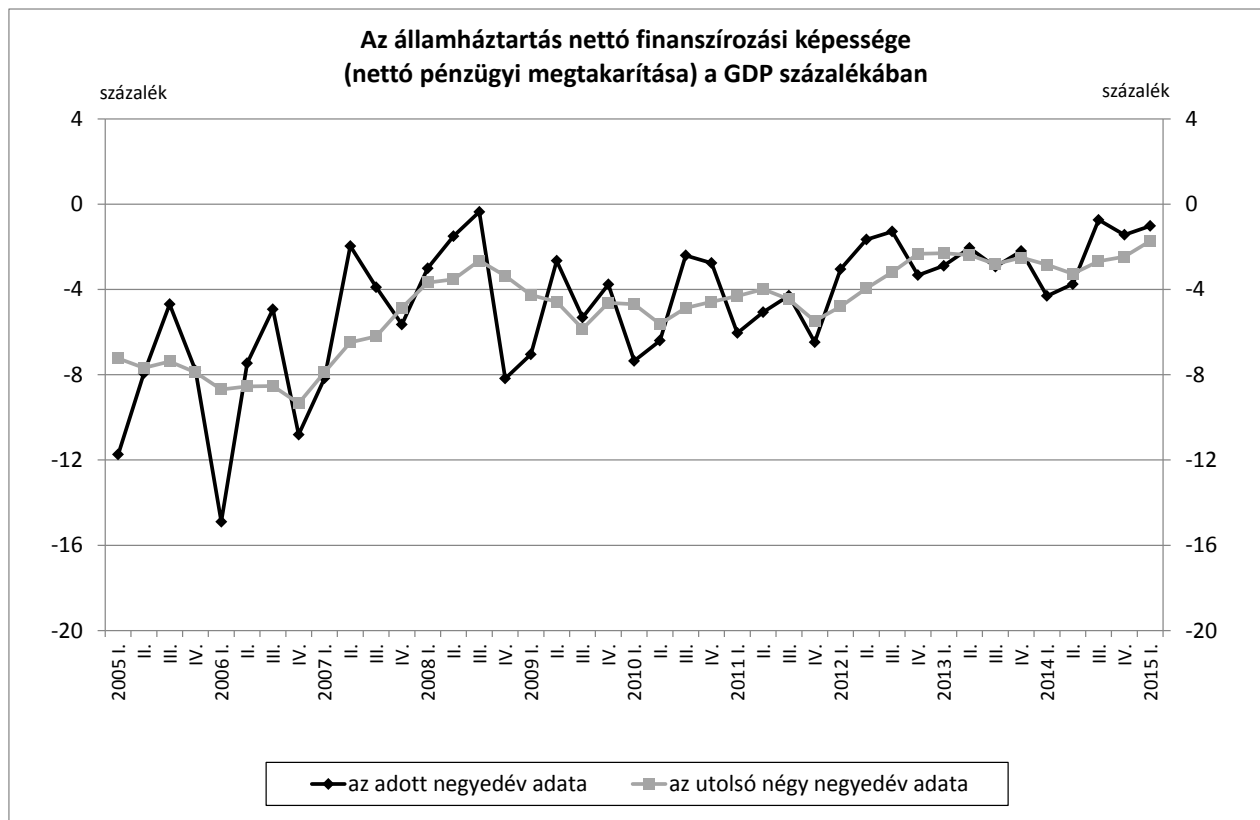
Budapest, 2015. június 30. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -1,7 százalékát tette ki. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 7,5 százaléka volt ugyanebben az időszakban. A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 3,6 százalékát, a külföld nettó finanszírozási képessége a GDP -7,5 százalékát érte el 2015 első negyedévével záruló egy évben.

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képességei - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepelnek az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévvél záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -1,7 százaléka (-557 milliárd forint) volt. 2015 első negyedévében az államháztartás finanszírozási oldalról számított egyenlege a negyedéves GDP -1,0 százalékát tette ki (-76 milliárd forintot). Az államháztartás bruttó, konszolidált,

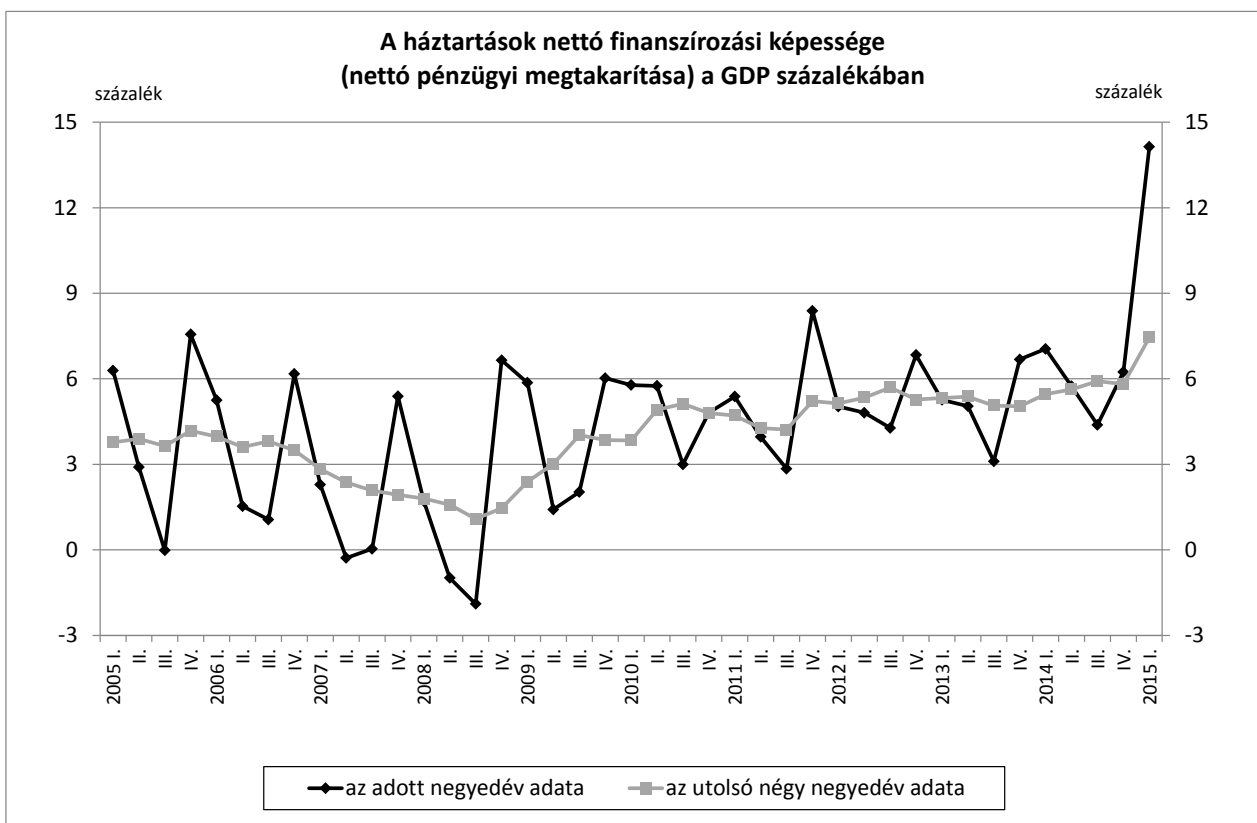
névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2015 első negyedévének végén a GDP 77,6 százaléka volt (24976 milliárd forint). Az adósság növekedéséhez az első negyedévben a nettó hitelfelvétel 897 milliárd forinttal járult hozzá, aminek hatását a forint erősödése 440 milliárd forinttal csökkentette. Az államháztartás nettó tartozása (23387 milliárd forint) a GDP 72,7 százalékát tette ki 2015 első negyedévének végén.

2015 első negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 155 milliárd forint volt. Eszköz oldalon jelentős mértékben nőtt a jegybanknál elhelyezett betétállomány, aminek forrását döntően a megnövekedett rövid lejáratú értékpapír- és hitelállomány adta. A betétnövekedés hatását részben ellensúlyozta a pénzügyi derivatívák csökkenése. Kötelezettség oldalon jelentős kincstárjegy-kibocsátás történt, az értékpapírokat elsősorban a hitelintézetek és a háztartások vásárolták meg. Ugyancsak megnövekedett a külföldiekkel szemben fennálló, derivatív ügyletekhez kapcsolódó, rövid lejáratú hitelállomány is. A rövid lejáratú adósságelemek állománynövekedéséhez viszonyítva a hosszú lejáratú értékpapír- és hitelállomány tranzakcióból eredő változása minimális volt. A jelentős belföldi államkötvény-kibocsátás és a nagymértékű külföldi devizakötvény visszavásárlás együttesen kismértékben csökkentették a hosszú lejáratú kötelezettségeket, míg a hosszú lejáratú hitelfelvétel enyhén növelte azt. A központi kormányzat egyéb kötelezettségei jelentős mértékben csökkentek, ehhez elsősorban a nem pénzügyi vállalatokkal szembeni szállítói és adó tartozások, valamint az EU-val szembeni kötelezettségek mérséklődése járult hozzá.

A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képessége 77 milliárd forint volt az első negyedévben. Pénzügyi eszközeik közül jelentősen nőtt a hitelintézeteknél elhelyezett önkormányzati betétállomány, kötelezettség oldalon pedig a nem pénzügyi vállalatokkal és a háztartásokkal szembeni egyéb tartozásaik mutattak növekedést. Csökkentek ugyanakkor a nem pénzügyi vállalatokkal szembeni szállítói tartozásaik (kereskedelmi hitelek).

A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási képessége 3 milliárd forint volt. Eszközeik közül kismértékben nőttek kincstári betétek, míg a háztartásokkal szembeni adó- és járulékköveteléseik csökkentek. Kötelezettségeik terén a központi kormányzat által nyújtott rövid lejáratú hitelállomány és a nem pénzügyi vállalatokkal szembeni szállítói tartozások mutattak érdemi csökkenést.

A háztartások nettó finanszírozási képessége a 2015 első negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP 7,5 százaléka (2398 milliárd forint) volt. 2015 első negyedévében a háztartások nettó finanszírozási képessége (1044 milliárd forint) a negyedéves GDP 14,1 százalékát tette ki. A háztartások szokásostól eltérő mértékű negyedéves nettó finanszírozási képességét a fogyasztói hitelek elszámolása és a megszűnő hitelintézetek betéteivel kapcsolatos kártalanítás határozták meg.¹

2015 első negyedévében a háztartások eszközeit tekintve a likvid, rövid lejáratú pénzügyi instrumentumokban történő felhalmozás tovább folytatódott. Meghatározó mértékben emelkedett a valuta készpénz, a folyószámla

¹ Az elszámolás és az OBA-kártalanítás részleteiről a jelen sajtóközlemény *Módszertani megjegyzések* része nyújt tájékoztatást.

betétek és az éven belüli lejáratú rendelkező állampapírok állománya. A korábbi negyedekben tapasztalt magyaránú befektetésijegy-vásárlás mérséklődött. Jelentős mértékű volt továbbá a biztosítástechnikai tartalékok és az egyéb munkabér-követelések tranzakcióból eredő emelkedése. Csökkenés mutatkozott a lekötött betétek, a tőzsdén jegyzett vállalatokban történő részesedések és az adójellegű, valamint az Európai Unióval szembeni támogatáskövetelések esetében. Az eszköz oldali pénzügyi derivatívák kiemelkedő mértékű negatív tranzakciója döntően a jelzálog fedezetű devizahitelek forintosításának hatását, a jogszabályban meghatározott árfolyam és az MNB hivatalos árfolyama között elszámolt különbséget mutatja. A kötelezettségek közül a hiteltartozások devizanem szerinti átrendeződése szintén a forintosítás hatását tükrözi. Az egyéb kötelezettségek csökkenését az adó tartozások adókövetelésekkel párhuzamos csökkenése, illetve a családtámogatások decemberi előlegfizetései magyarázzák.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2015 első negyedével záruló elmúlt egy évben a GDP 3,6 százaléka (1147 milliárd forint). Az első negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP 0,2 százalékát érte el (16 milliárd forint).

Az első negyedévben a nem pénzügyi vállalatok eszköz oldalon számottevően növelték a hitelintézeteknél vezetett deviza folyószámla betéteik, a külföldi partnereknek nyújtott rövid lejáratú (vállalközi) hitelek és kereskedelmi hitelek, valamint az önkormányzatokkal szembeni adókövetelések állományát. A legnagyobb csökkenés a forint folyószámla és a rövid lejáratú betétek esetében volt tapasztalható. Jelentős mértékben csökkentek továbbá a hosszú lejáratú nem rezidenseknek nyújtott hitelek, a részesedések, valamint a központi kormányzattal szembeni adókövetelések. A kötelezettségek csökkenését elsősorban a hitelek törlesztése magyarázza, amit részben ellensúlyozott a külföldi részvények és részesedések, a kereskedelmihitel-tartozások és az adó jellegű kötelezettségek állományának tranzakcióból eredő növekedése.

A külföld nettó finanszírozási képessége (a nemzetgazdaság finanszírozási igénye) 2015 első negyedével záruló elmúlt egy évben a GDP -7,5 százalékát tette ki (-2413 milliárd forint) a pénzügyi számlák adatai szerint. Az első negyedévben a külföld finanszírozási képessége a negyedéves GDP -6,7 százaléka (-492 milliárd forint) volt.

A külföldiek pénzügyi eszközeik közül a központi kormányzatnak nyújtott hitelek, a rezidens vállalatokban lévő részesedések, valamint a kereskedelmi hitelek és előlegek állományát növelték. Ugyanakkor csökkenést mutatnak a folyószámla betétek, a hosszú lejáratú értékpapírok, a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek, valamint az egyéb követelések tranzakciói. A kötelezettségek közül a készpénz, a rövid lejáratú értékpapírok és hitelek, illetve a kereskedelmi hitelek és előlegek állománya nőtt tranzakcióból eredően, miközben a folyószámla és egyéb betétek, valamint a hosszú lejáratú értékpapírok és hitelek jelentősen csökkentek.

***

Táblázatok

A szektorok főbb adatai

	2012 I. n.év	2012 II. n.év	2012 III. n.év	2012 IV. n.év	2013 I. n.év	2013 II. n.év	2013 III. n.év	2013 IV. n.év	2014 I. n.év	2014 II. n.év	2014 III. n.év	2014 IV. n.év	2015 I. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-144	315	261	249	167	258	424	166	-16	365	362	404	16
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-155	4	43	-103	105	99	77	-122	111	-223	-53	-44	-471
Államháztartás (S.13)	-195	-117	-94	-258	-191	-153	-226	-179	-304	-295	-61	-125	-76
Háztartások (S.14)	322	338	314	530	348	374	239	543	498	451	363	540	1 044
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	15	-7	-7	21	3	1	-4	20	50	143	0	93	-21
Külföld (S.2)	157	-534	-516	-438	-432	-579	-510	-429	-339	-441	-611	-869	-492
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvél záruló egy év adata), milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	439	565	560	682	993	935	1 098	1 015	832	940	877	1 115	1 147
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-430	-331	-189	-212	49	144	178	160	165	-158	-287	-209	-791
Államháztartás (S.13)	-1 354	-1 124	-910	-665	-661	-697	-828	-748	-861	-1 004	-839	-785	-557
Háztartások (S.14)	1 450	1 517	1 627	1 505	1 531	1 566	1 491	1 504	1 654	1 731	1 856	1 852	2 398
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	36	39	37	21	9	17	21	20	67	210	214	287	216
Külföld (S.2)	-141	-666	-1 124	-1 331	-1 920	-1 965	-1 959	-1 951	-1 858	-1 720	-1 820	-2 260	-2 413
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	22 432	22 204	22 237	22 414	23 371	23 272	23 116	23 085	24 924	25 429	25 092	24 519	24 976
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint													
adósság változása	-289	-228	33	177	957	-99	-156	-31	1 839	505	-336	-574	457
ebből: tranzakció	321	21	148	-118	479	219	-261	10	1 461	448	-338	-716	897
átértékelődés	-610	-249	-115	289	478	-318	105	-41	318	57	6	142	-440
egyéb volumenváltozás	0	0	0	6	0	0	0	0	60	0	-4	0	0

	2012 I. n.év	2012 II. n.év	2012 III. n.év	2012 IV. n.év	2013 I. n.év	2013 II. n.év	2013 III. n.év	2013 IV. n.év	2014 I. n.év	2014 II. n.év	2014 III. n.év	2014 IV. n.év	2015 I. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	-2,2	4,5	3,6	3,2	2,5	3,5	5,5	2,0	-0,2	4,6	4,4	4,7	0,2
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-2,4	0,1	0,6	-1,3	1,6	1,3	1,0	-1,5	1,6	-2,8	-0,6	-0,5	-6,4
Államháztartás (S.13)	-3,0	-1,7	-1,3	-3,3	-2,9	-2,1	-2,9	-2,2	-4,3	-3,8	-0,7	-1,4	-1,0
Háztartások (S.14)	5,0	4,8	4,3	6,8	5,3	5,0	3,1	6,7	7,1	5,7	4,4	6,2	14,1
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,2	-0,1	-0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,7	1,8	0,0	1,1	-0,3
Külföld (S.2)	2,5	-7,6	-7,0	-5,6	-6,5	-7,8	-6,6	-5,3	-4,8	-5,6	-7,4	-10,0	-6,7
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	1,6	2,0	2,0	2,4	3,5	3,2	3,7	3,4	2,7	3,1	2,8	3,5	3,6
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-1,5	-1,2	-0,7	-0,7	0,2	0,5	0,6	0,5	0,5	-0,5	-0,9	-0,7	-2,5
Államháztartás (S.13)	-4,8	-4,0	-3,2	-2,3	-2,3	-2,4	-2,8	-2,5	-2,8	-3,3	-2,7	-2,5	-1,7
Háztartások (S.14)	5,1	5,3	5,7	5,3	5,3	5,4	5,1	5,0	5,5	5,6	5,9	5,8	7,5
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,7	0,7	0,9	0,7
Külföld (S.2)	-0,5	-2,3	-3,9	-4,7	-6,7	-6,7	-6,6	-6,5	-6,1	-5,6	-5,8	-7,1	-7,5
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén													
Államháztartás (S.13)	79,5	78,2	77,8	78,5	81,3	79,9	78,4	77,3	82,3	82,7	80,1	76,9	77,6

***

Módszertani megjegyzések

1. Hitelintézeti végelszámolások és az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) kártérítése

2015 első negyedévében 4 hitelintézet végelszámolása miatt az ügyfelek hitelintézettel szembeni követeléseik és kötelezettségei - a korábbi negyedévek eseteihez hasonlóan - egyéb volumenváltozással szűntek meg a statisztikákban. Az érintett háztartási és vállalati szektorok esetében a betétek megszűnése 94, illetve 27 milliárd forint egyéb volumenváltozást okozott. Az OBA-tól a betétekre kapott kártalanítási összeg a nemzeti számlák módszertana szerint tőketranszferként került elszámolásra, ami növelte a szektorok nettó finanszírozási képességét. A megszűnő hitelintézetek hitelköveteléseinek fele leírásra került a pénzügyi számlákban, a fennmaradó rész a nem pénzügyi vállalatok szektorában jelenik meg a jövőbeni értékesítésig vagy megszűnésig. Ezáltal a háztartások esetében 14, a nem pénzügyi vállalatok esetében 25 milliárd forint hiteltartozás képződött egyéb volumenváltozással nem pénzügyi vállalatokkal szemben.

2. A deviza-jelzáloghitelek árfolyamrögzítésének, forintosításának és az elszámolásnak a hatása a statisztikára

A lakossági jelzálog fedezetű devizahitelek a tényleges forintra váltásukig a devizahitelek között, az MNB hivatalos árfolyamán átszámított forintértéken szerepelnek a jegybanki statisztikákban. Az árfolyamrögzítés hatása a tényleges forintra váltásig a hitelintézetekkel és az egyéb pénzügyi közvetítőikkel szembeni pénzügyi derivatívaként jelenik meg a háztartások pénzügyi követeléseik között. A derivatíva értéke megegyezik az érintett hitelállomány piaci devizaárfolyamon és a rögzített devizaárfolyamon kimutatott forint értékeinek különbségével.

A forintosításban érintett devizahitelek forintra váltása tranzakcióként került elszámolásra a pénzügyiszámla-statisztikában, összhangban a monetáris statisztikával. A háztartások hitelállományának forintosításból származó csökkenése (344 milliárd forint) megegyezik a piaci devizaárfolyamon és rögzített devizaárfolyamon kimutatott hitelállományok különbségével. Ugyanekkorá összeggel csökkent a forintosítás során a háztartások hitelintézetekkel és egyéb pénzügyi közvetítőikkel szembeni derivatívakövetelése. Ezáltal a forintosításnak nem volt hatása a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, viszont jelentős átértékelődési veszteségtől óvta meg a háztartásokat, 66 milliárd forint értékben 2014 IV. negyedévében, 278 milliárd forint értékben 2015 I. negyedévében.

Az első negyedévben a háztartások hitelállományának az elszámolásból származó csökkenése (370 milliárd forint) tranzakcióként került kimutatásra a pénzügyi számlákban. A hiteltartozással már nem rendelkező, elszámolásban résztvevő háztartások pénzügyi eszközei tranzakcióból eredően növekedtek az elszámolás miatt (közelítőleg 130 milliárd forinttal). Ennek megfelelően 2015 első negyedévében az elszámolás során a pénzügyi vállalatoktól kapott tőketranszfer a becslések alapján mintegy 500 milliárd forinttal növelte a háztartások nettó finanszírozási képességét a pénzügyi számlákban. Az elszámolásnak 2015 második és harmadik negyedévében is lesz hatása a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére.

3. Az államháztartás mérlegjelentéseinek felhasználásával kapcsolatos bizonytalanságok

A teljes körű pénzügyi számlák adatainak összeállításakor már rendelkezésre álltak a 2014. évi éves beszámolóknak megfelelő mérlegjelentések az államháztartás alrendszereire vonatkozóan. Az államháztartás egyes követelési és kötelezettségei meghatározásában (nyújtott kölcsönök, kereskedelmi hitelek) ezek az adatok most már közvetlenül felhasználásra kerültek, ezért az említett instrumentumok esetében 2013 IV. negyedévéig visszanyúló adatrevíziók történtek. 2015 I. negyedévére vonatkozóan továbbra sem álltak rendelkezésre hiánytalanul a központi költségvetési szervek és helyi önkormányzatok mérlegjelentései, ezért ezek az adatok egyelőre nem kerültek közvetlenül felhasználásra, hanem szakértői becslések alapjául szolgáltak. Ezek az adatok (és ezáltal a szektor nettó finanszírozási képessége) a későbbi adatközlésekben változhatnak.

4. A háztartások 2015. első negyedévi adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A háztartások külföldi pénzügyi eszközeinek megfigyelése nem teljes körű, ezért a háztartási szektor külföldi pénzügyi megtakarításaira vonatkozó adatok bizonytalanságokat tartalmaznak a pénzügyi számlákban. A jövőbeni publikációk során a becsült értékek változhatnak, illetve a későbbiekben beérkező tényadatok válthatják fel azokat.

***

A pénzügyi számlákhoz kapcsolódó tájékoztató adatok megjelenéséről

A jelen publikációval együtt közlésre kerültek a pénzügyi számlák és fizetésimérleg-statisztikák, illetve a pénzügyi számlák és a monetáris mérlegstatisztikák közötti különbséget bemutató táblák, továbbá a közösségi (állami és önkormányzati) tulajdonú vállalatok pénzügyi mérlegét tartalmazó táblázatok. Ezek az alábbi hivatkozásra kattintva érhetők el: <http://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/adatok-idosorok/xii-a-nemzetgazdasag-penzugyi-szamlai-penzugyi-eszkozok-es-kotelezettsegek-allomanyai-es-tranzakcioi/a-penzugyi-szamlakhoz-kapcsolodo-egyeb-adatok>.

***

Az adatrevíziók alakulása

A szektorok nettó finanszírozási képességének változása a 2014. IV. negyedévről publikált teljes körű adatokhoz képest (milliárd forint)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014. I. n.év	2014. II. n.év	2014. III. n.év	2014. IV. n.év
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	1	-1	0	1	-1	-1	-1	-1	13	77	13	24	-110
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0	0	0	0	0	0	0	-16	0	-10	1	-3	10
Államháztartás (S.13)	-4	2	-1	-2	1	1	-3	0	-16	-62	-24	-24	117
Háztartások (S.14)	3	-1	1	1	-1	0	4	17	4	-4	-1	-1	-38
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S.15)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Külföld (S.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	11	3	21

Az adatrevíziók a pénzügyi számlák adatforrásaiban és számítási eljárásokban történt változásokat tükrözik. A 2014. IV. negyedévre vonatkozó teljes körű adatközléshez képest elsősorban az államháztartás teljes körű mérlegjelentéseinek beérkezését követő adatjavítások következtében, illetve a fizetésimérleg-statisztikában végrehajtott adatrevíziók hatására változtak az adatok.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)

[Idősorok](#)

[Grafikonok](#)

[Módszertani kézikönyv](#)

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu